

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Bydgoszczy

Bydgoszcz, dnia 16 czerwca 2014 r.

RIO-KF-4104-2/2014

Pan
Kazimierz Sawiński
Burmistrz Chodcza
ul. Kaliska 2
87 – 860 Chodecz

W P L Y N I E S O	
Urząd Miasta i Gminy	
CHODECZ	
2014 -06- 18	
ilość załączników	-
podpis	<i>[Signature]</i>

Na podstawie art. 1, w związku z art. 7 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz.U. z 2012 r., poz. 1113) oraz § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb rachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy przeprowadziła w Urzędzie Miasta i Gminy w Chodczu kontrolę kompleksową gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy, udokumentowaną protokołem kontroli nr RIO-KF-2/2014 z dnia 25 kwietnia 2014 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Burmistrzowi w dniu jego podpisania.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W czasie przeprowadzonej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) udzielenie w dniu 1 czerwca 2009 r. zamówienia publicznego na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z obiegiem niewymuszonym - wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych (str. 64-66 protokołu kontroli).**

W trakcie kontroli realizacji zadania pn. *Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości 118 sztuk na terenie Gminy Chodecz* ustalono, że Burmistrz Chodcza zlecił opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla wymienionego zadania firmie wala, podpisując z właścicielem firmy w dniu 1 czerwca 2009 r. trzy umowy:

- umowę nr 23/2009, mocą której powierzył wykonanie projektów w miejscowościach: Brzyszewo, Mielnik, Mielno, Gawin, Sobiczewy, Strzyżki, Huta Chodecka, Mstowo, Kromszewice, Chodaczek - za wynagrodzeniem 63.074,00 zł brutto (netto 51.700,00 zł + 22% VAT tj. 11.374,00 zł), w terminie od 1.06.2009 r. do 3.07.2009 r.,
- umowę nr 24/2009, mocą której powierzył wykonanie projektów w miejscowościach: Pyszkowo, Zalesie, Łanięta, Witoldowo, Kubłowo, Strzygi, Cetty, Łania - za wynagrodzeniem 64.794,20 zł brutto (netto 53.110,00 zł + 22% VAT tj. 11.684,20 zł), w terminie od 1.06.2009 r. do 3.07.2009 r.,
- umowę nr 25/2009, mocą której powierzył wykonanie projektów w miejscowościach: Wola Adamowa, Nowiny, Lubieniec, Zbijewo, Szczecin - za wynagrodzeniem 50.691,00 zł brutto (netto 41.550,00 zł + 22% VAT tj. 9.141,00 zł), w terminie od 1.06.2009 r. do 3.07.2009 r.,

Łączna wartość zamówienia publicznego wynikająca z podpisanych umów wyniosła 146.360,00 zł netto (z podatkiem VAT 178.559,20 zł), co na dzień podpisania umów, tj. 1 czerwca 2009 r. stanowiło równowartość 37.749,87 euro /wg przelicznika 1 euro = 3,8771 PLN, określonego przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 r. (Dz.U. nr 241, poz. 1763), który obowiązywał w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2009 r./ Ustalono, że jednostka nie dokonała wyboru wykonawcy tego zamówienia w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, pomimo, że łączna wartość zamówienia przekroczyła kwotę 14.000 euro, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, w brzmieniu obowiązującym w dniu podpisania umów, tj. na dzień 1 czerwca 2009 r. (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn.zm.) i wymogu stosowania przepisów tej ustawy. Zgodnie z przepisami art. 32 ust. 1 i ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych (dalej zwanej ustawą P.z.p) podstawą ustalenia wartości szacunkowej zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie bez podatku od towarów i usług ustalone przez zamawiającego z należytą starannością, przy czym w przypadku udzielenia zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wartość zamówienia stanowi łączna wartość poszczególnych części zamówienia. Ponadto, w art. 32 ust. 2 ustawy sformułowany został zakaz dzielenia przedmiotu zamówienia na części oraz zaniżania jego wartości w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy. Fakt zawarcia w tym samym dniu, z tym samym wykonawcą trzech umów, których przedmiotem było wykonanie w tym samym okresie czasowym zadania polegającego na opracowaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z obiegiem niewymuszonym na terenie gminy, o łącznej wartości 146.360,00 zł netto wskazuje na podział tego zamówienia na części w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy P.z.p. Za uznaniem, że mamy do czynienia z jednym zamówieniem przemawia tożsamość przedmiotowa zamówienia, tożsamość czasowa (możliwość udzielenia zamówienia w tym samym czasie) i możliwość wykonania zamówienia przez jednego wykonawcę. Podziału przedmiotowego zamówienia na odrębne części nie może uzasadniać fakt, że zlecona do wykonania dokumentacja dotyczyła przydomowych oczyszczalni ścieków położonych w różnych miejscowościach na terenie gminy.

Udzielenie przedmiotowego zamówienia wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych stanowi naruszenie przepisów art. 7 ust. 3, art. 32 ust. 2 ustawy P.z.p., w związku z przepisem art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn.zm. (obecnie art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm), nakładającym na jednostki sektora finansów publicznych przy zawieraniu umów obowiązek stosowania zasad określonych w prawie zamówień publicznych.

2) udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie zadania pn. „Montaż przepompowni w istniejących przydomowych oczyszczalniach ścieków sztuk 13”, w trybie z wolnej ręki, pomimo niespełnienia ustawowych przesłanek zastosowania tego trybu (str. 78-80 protokołu kontroli).

Ustalono, że wykonawcą zadania inwestycyjnego pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości 118 sztuk na terenie Gminy Chodecz”, wyłonionym w trybie przetargu nieograniczonego było Konsorcjum Firm: _____ (lider) wraz z _____ (partner). Zadanie realizowane było na podstawie umowy Nr 341/01/10 z dnia 25.05.2010 r. Termin realizacji przedmiotu umowy wyznaczono na dzień 30.09.2010 r. Odbioru inwestycji dokonała Komisja powołana przez Burmistrza Chodcza. W sporządzonym protokole odbioru inwestycji, Komisja potwierdziła wykonanie zadania w terminie, zgodnie ze SIWZ, kosztorysem ofertowym i kosztorysem powykonawczym. Nie stwierdzono wad i konieczności wykonania robót dodatkowych. Zaznaczyć należy, iż Zamawiający w SIWZ oraz umowie zawartej z wykonawcą tego zadania dopuszczał możliwość udzielenia zamówienia z wolnej ręki na wykonanie robót dodatkowych, nie objętych dokumentacją projektową i specyfikacją, przy zachowaniu tych samych norm, standardów i parametrów, stawek kalkulacyjnych (str. 71-85 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 2/14/III-2.2.4/46).

Kontrola wykazała, że z wykonawcą tego zamówienia (zamówienia podstawowego) zawarta została w dniu 4 lipca 2011 r. kolejna umowa na realizację zadania pn. „Montaż przepompowni w istniejących przydomowych oczyszczalniach ścieków sztuk 13” (umowa o roboty budowlane Nr 34/08/11 z dnia 4.07.2011 r.). Zadanie polegało na zmianie technologii 13 ze 118 wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków t.j. zmianie w 13 wybudowanych oczyszczalniach obiegu samoczynnego na wymuszony. Konieczność zmiany technologii wynikała ze zgłaszanego przez użytkowników 13 przydomowych oczyszczalni ciągłego ich zalewania, co spowodowane było utrzymującym się wysokim poziomem wód gruntowych i w konsekwencji uniemożliwiało ich prawidłowe funkcjonowanie. Zakres robót, zgodnie z umową z Nr 341/08/11 z dnia 4.07.2011 r. obejmował:

- wykonanie instalacji wg projektu zamiennego szt.13,
- montaż studni sztuk 13,
- połączenie przepompowni z istniejącą oczyszczalnią,
- montaż pomp sztuk 13;
- wykonanie zasilania elektrycznego przepompowni;
- niwelację terenu po wykonanych pracach.

Czas realizacji zadania wyznaczono od 11.08.2011 r. do 30.11.2011 r., z wynagrodzeniem wynoszącym 7000,00 zł brutto za jedną przepompownię (zgodnie z treścią umowy - licząc wg cen jednostkowych określonych w kosztorysie ofertowym wykonawcy) - akta kontroli 2/14/III-2.2.4/53. W związku z realizacją tego zadania Gmina Chodecz poniosło dodatkowe koszty w wysokości 91.000,00 zł brutto. Odbiór zadania nastąpił 4 lipca 2012 r.

Zgodnie z treścią zawartej umowy przedmiotowe zamówienie udzielone zostało w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych – dalej zwanej ustawą P.z.p. (w umowie wskazano art. 67 pkt 1 ppkt 6 ustawy). Wskazać należy, iż zamówienie z wolnej ręki, zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych to tryb udzielenia zamówienia, w którym zamawiający udziela zamówienia po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą. Zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli zachodzi, co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w treści art. 67 ustawy P.z.p. Przepis art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy P.z.p, wskazany w umowie, stanowiący podstawę udzielenia przedmiotowego zamówienia stanowi, iż: „Zamawiający

może udzielić zamówienia z wolnej ręki w przypadku udzielenia, w okresie 3 lat od udzielenia zamówienia podstawowego, dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień uzupełniających, stanowiących nie więcej niż 50% wartości zamówienia podstawowego i polegających na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówień, jeżeli zamówienie podstawowe zostało udzielone w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego, a zamówienie uzupełniające było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z przedmiotem zamówienia podstawowego". Zamawiający, zgodnie z tym przepisem może udzielić zamówienia uzupełniającego, jeżeli jego udzielenie było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z przedmiotem zamówienia. Zamówienia uzupełniające, w odróżnieniu od zamówień dodatkowych, które mają charakter nieprzewidywalny, muszą być zawsze przewidziane przez zamawiającego już na etapie przygotowania postępowania podstawowego. Wynika to wprost z przepisu art. 32 ust. 3 ustawy P.z.p. i wyraża się tym, iż zamawiający przy ustalaniu wartości zamówienia podstawowego uwzględnia wartość zamówień uzupełniających.

Kontrola wykazała, iż zamawiający w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia podstawowego na wykonanie zadania pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości 118 sztuk na terenie Gminy Chodcz” nie przewidywał udzielenia zamówień uzupełniających (akta kontroli nr 2/14/III-2.2.4/26). Nadto, przy ustalaniu wartości szacunkowej zamówienia podstawowego nie uwzględniono wartości zamówień uzupełniających. Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że udzielenie zamówienia na realizację zadania pn. „Montaż przepompowni w istniejących przydomowych oczyszczalniach ścieków sztuk 13”, w trybie z wolnej ręki firmie w Chodczu, będącego wykonawcą zamówienia podstawowego stanowi naruszenie wyżej wskazanych przepisów prawa oraz przepisów w art. 7 ust. 1, ust. 3 ustawy P.z.p.

W złożonych w trakcie kontroli wyjaśnieniach, Burmistrz Chodcza poinformował, że zlecenie wykonania robót dodatkowych wykonawcy zamówienia podstawowego, wybranemu w trybie przetargu nieograniczonego w trybie z wolnej ręki było zgodne z art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy z P.z.p., tym bardziej, że wartość robót dodatkowych była dużo niższa niż 50 % wartości umowy pierwotnej. Podkreślić należy, że w złożonym wyjaśnieniu Burmistrz Chodcza stwierdził, że udzielił temu wykonawcy zamówienia na roboty dodatkowe, powołując się jednocześnie na przepis dotyczący zamówień uzupełniających. Powyższe wskazuje na niestaranność ze strony zamawiającego oraz nieznaną przepisów, bowiem zamówienia dodatkowe stanowią odrębny od zamówień uzupełniających rodzaj zamówień, w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych. Jak wcześniej wskazano zamówienia dodatkowe mają charakter nieprzewidywalny, natomiast zamówienia uzupełniające zawsze muszą być przewidziane przez zamawiającego już na etapie przygotowania postępowania podstawowego. Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z postanowieniami SIWZ podstawą do udzielenia zamówienia dodatkowego, winien być protokół konieczności, określający zakres i wartość robót, a takiego protokołu nie sporządzono. Nadto, pojęcie „robót dodatkowych” nie jest tożsame z pojęciem „zamówień dodatkowych”. Zasadnicza różnica polega na tym, że „roboty dodatkowe” to prace, które mieszczą się w przedmiocie zamówienia podstawowego, natomiast „zamówienia dodatkowe” wykraczają poza przedmiot zamówienia podstawowego. Są to zamówienia nowe, nieobjęte zamówieniem podstawowym, które są udzielane w odrębnym trybie zamówienia z wolnej ręki po ścisłym spełnieniu przesłanek określonych w art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3) udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania p.n. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości 118 sztuk na terenie Gminy Chodecz”, pomimo, że złożone oferty nie spełniały wymogów określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (str. 71-74 protokołu kontroli).

Ustalono, że wykonawcą zadania inwestycyjnego pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości 118 sztuk na terenie Gminy Chodecz”, wyłonionym w trybie przetargu nieograniczonego było Konsorcjum Firm: (lider) wraz z (partner). Zamawiający, z wybranym w przetargu wykonawcą, reprezentowanym przez Pana _____ podpisał w dniu 25 maja 2010 r. umowę nr 341/01/10 na roboty budowlane za wynagrodzeniem określonym na kwotę 1.662.140,09 zł brutto. W wyniku kontroli przebiegu postępowania stwierdzono, że na przetarg wpłynęły dwie oferty, złożone przez:

1. konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe _____ z siedzibą we Włocławku (lider) wraz z _____ (partner), które zaoferowało cenę 1.433.550,85 zł netto +VAT 315.381,19 zł (razem 1.748.932,04 zł);
2. konsorcjum firm: _____ z Chodcza (lider) wraz z _____ (partner), które zaoferowało cenę 1.362.409,91 zł netto +VAT 299.730,18 zł (razem 1.662.140,09 zł).

Z postępowania nie wykluczono żadnego z wykonawców oraz nie odrzucono żadnej z ofert. Na wykonawcę wybrano ww. wykonawcę, który zaoferował najniższą cenę za wykonanie zadania, tj. zgodnie z kryterium wyboru ofert określonym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

W trakcie kontroli treści złożonych ofert kontrolujący ustalili, że obaj Wykonawcy działający w ramach konsorcjów, to jest zarówno firma _____ z Chodcza jak i firma _____ z Włocławka nie załączyli do złożonych ofert oddzielnej wyceny każdej z oczyszczalni, co było niezgodne z warunkami określonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, opracowanej dla ww. zadania. W części V ust. 6 tej specyfikacji „Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu oceny spełnienia tych warunków - Warunki rozliczenia inwestycji” zawarto zapis o treści: „z wybranym wykonawcą zostanie zawarta umowa za cenę ofertową obejmującą zakres zamówienia określony w niniejszej SIWZ wraz z załącznikami, projekcie budowlanym i ofercie wybranego wykonawcy (każdą oczyszczalnię należy wycenić oddzielnie zgodnie z załączonym przedmiarem i wycenę dołączyć do oferty”. Zgodnie z ww. postanowieniami SIWZ - oddzielna wycena każdej z oczyszczalni stanowiła warunek konieczny poprawnie złożonej oferty. Zamawiający, pomimo nie spełnienia przez oferentów tego warunku uznał, że wymagane warunki udziału w postępowaniu spełnili. Ponadto firma _____ z Chodcza w złożonej na wzorze stanowiącym załącznik nr 1 do SIWZ ofercie w punkcie 13 podała, iż „Roboty stanowiące przedmiot przetargu zobowiązujemy się wykonać w terminie do 30.10.2010 r.”, podczas, gdy SIWZ wymagała wykonanie tych robot w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 września 2010 r. W umowie zawartej z wykonawcą termin realizacji zadania ustalono zgodnie z treścią SIWZ.

Zamawiający, stosownie do przepisu art. 89 ust.1 pkt 2 Prawa zamówień publicznych winien odrzucić ofertę, jeżeli jej treść nie odpowiadała treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, z zastrzeżeniem art. 87 ust. 2 pkt 3. W opisanym przypadku Zamawiający nie odrzucił ofert, tym samym naruszając powołany wyżej przepis oraz zasadę uczciwej konkurencji oraz równego traktowanie wykonawców, wyrażoną w art. 7 ust. 1 ustawy P.z.p.

Odpowiedzialność za opisane powyżej nieprawidłowości z zakresu zamówień publicznych ponosi, z racji pełnionej funkcji Burmistrz Chodcza, na podstawie przepisu art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.), art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn.zm. - uprzednio art. 44 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych) oraz art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 z późn.zm.).

- 4) **nienależyte wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli zarządczej, skutkujące utratą przyznanych jednostce środków finansowych na realizację zadania inwestycyjnego, objętego programem Rozwoju Regionalnego Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 t.j. budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (str. 77-78, 80-85, 87-88, 95-96 protokołu kontroli).**

Kontrola przeprowadzona w zakresie przestrzegania przez jednostkę przepisów prawa przy realizacji zadań inwestycyjnych t.j. budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Chodcz oraz montażu przepompowni w istniejących przydomowych oczyszczalniach ścieków sztuk 13" ujawniła szereg nieprawidłowości, których przyczyną, zgodnie z ustaleniami kontroli był m.in. brak w jednostce skutecznych mechanizmów kontrolnych w procesie przygotowania i przebiegu tych inwestycji i udzielania zamówień publicznych. Obowiązkiem Inwestora (Miasto i Gmina Chodcz), będącego uczestnikiem procesu budowlanego było prawidłowe zorganizowanie procesu budowlanego, od projektu do wykonania, stosownie do przepisu art. 18 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 1409 z późn.zm.). W gestii inwestora leżała możliwość ustanowienia inspektora nadzoru inwestorskiego na budowie oraz możliwość zobowiązania projektanta do sprawowania nadzoru autorskiego. Także, stosownie do przepisu art. 25 ust. 4 wyżej powołanej ustawy możliwość żądania od inspektora nadzoru inwestorskiego kontrolowania rozliczeń budowy. Zatem, do Burmistrza Chodcza, z racji pełnionej funkcji, zgodnie z ww. przepisami i przepisami art. 30, art. 33 ust. 3, art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 z późn.zm.) należało prawidłowe zorganizowanie procesu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, w tym przekazanie terenu budowy. Ustalono, że podczas realizacji wyżej wymienionych zadań inwestycyjnych, w wyniku braku w jednostce skutecznych mechanizmów kontrolnych dopuszczono do wykonania przydomowych oczyszczalni ścieków na nieruchomościach nie objętych umową o dofinansowanie, zawartą pomiędzy Samorządem Województwa a Miastem i Gminą Chodcz (umowa Nr PRW.I.6011-101-114/09 00101-6921-UM0200101/09 z dnia 18 lutego 2010 r.). Umowa ta określała zasady dofinansowania i rozliczenia środków pomocy przyznanych przez instytucję wdrażającą na zadanie pn. „*Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Chodcz (sztuk 118)*”. Wysokość pomocy określono na kwotę 1.100.000,00 zł, jednak nie więcej niż 75% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji, po zmianie na kwotę 1.021.807,00 zł (aneks do umowy z dnia 23.02.2011 r.). Burmistrz Chodcza po dokonanej odbiorze wykonania przydomowych oczyszczalni ścieków, w ilości sztuk 118, które miało miejsce w dniu 30 września 2010 r. wystąpił do Urzędu Marszałkowskiego z wnioskiem o płatność. Urząd Marszałkowski, pismem nr P-11/196 z dnia 16 czerwca 2011 r. poinformował, że z uwagi na to, że część przydomowych oczyszczalni ścieków została posadowiona na nieruchomościach nie objętych umową o pomocy, koszty poniesione na ich budowę nie są kosztami kwalifikowalnymi. Powyższe dotyczyło działek położonych w obrębie:

- Brzyszewo o numerach: 167, 99/7, 56(1/2), 347, 234;
- Wola Adamowa o numerach: 122, 36, 38, 123/1, 41, 20, 28, 44, 18;

- Cetty o numerach 68, 69, 69, 100/1;
- Zbijewo o numerach 211;
- Zalesie o numerach 79, 147/2, 90, 32,
- Sobiczewy o numerach 129, 94;
- Kromszewice nr 132;
- Nowiny działka nr 52/1,
- Chodeczek działki nr 97/5, 96/1, 219;

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich nie uwzględnił wyjaśnień składanych na ta okoliczność przez Burmistrza Chodcza i pismem nr PRM.I.6011-101/09 UM02-6921-UM0200101/09, które wpłynęło do Urzędu Miejskiego w dniu z dnia 15 lipca 2011 roku poinformował, że: „...przedstawione wyjaśnienia nie dają podstaw do uznania wspomnianych w piśmie przydomowych oczyszczalni za koszt kwalifikowany. Działki, na których zostały wybudowane oczyszczalnie nie stanowią, bowiem obszaru, na którym, zgodnie z umową o przyznanie pomocy, powinna zostać zrealizowana operacja. Wszelkie zmiany w lokalizacji inwestycji wymagały formy pisemnej i należało ich dokonać przed złożeniem wniosku o płatność. Natomiast fakt, iż Beneficjent pełną wiedzę w zakresie zmian lub rozszerzeń budowy o dodatkowe działki powziął dopiero w dniu odbioru robót, po przedłożeniu przez wykonawcę inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej, może stanowić podstawę do wystąpienia z roszczeniem wobec wykonawcy, a nie jest przedmiotem oceny dokonywanej przez UM (...)”. Ostatecznie, pismem PRW.I.6010-101/09 UM02-6921-UM0200101/09 z dnia 22 sierpnia 2011 r. przekazał informację, że odmawia wypłaty części pomocy w wysokości 354.728,30 zł, jako powód podając niewłaściwe zrealizowanie części projektu tj. ulokowanie części przydomowych oczyszczalni ścieków na działkach nie będących przedmiotem umowy o przyznanie pomocy. Zakwestionowana przez donatora kwota w wysokości 354.728,30 zł stanowiła 34,72 % środków przewidzianych do przekazania na rzecz Miasta i Gminy Chodecz w ramach przyznanej pomocy (1.021.807,00 zł).

Ustalono, że w kontrolowanej jednostce nie podjęto żadnych działań zmierzających do wyjaśnienia przyczyn zaistnienia tej sytuacji, ustalenia osób odpowiedzialnych oraz pociągnięcia ich do odpowiedzialności, w szczególności dotyczy to inspektora nadzoru inwestorskiego, na którym spoczywają szczególne obowiązki wynikające z przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 1409 z późn.zm.). Podkreślić należy, że oprócz skutków zmniejszenia pomocy finansowej przyznanej przez Samorząd Województwa, Miasto Gmina Chodecz poniosło dodatkowe koszty w wysokości 91.000,00 zł tytułem realizacji w latach 2011-2012 zadania polegającego na montażu przepompowni w 13 już wybudowanych w 2010 roku oczyszczalniach ścieków, związanego ze koniecznością zmiany obiegu samoczynnego na wymuszony. Zmiana zastosowanej technologii związana była wysokim poziomem wód gruntowych na tych działkach i wadliwym funkcjonowaniem tych oczyszczalni. Podkreślić należy, iż przy prawidłowo prowadzonym procesie budowlanym, fakt ten powinien zostać uwzględniony na etapie opracowywania dokumentacji projektowej. Nadto, że opracowanie tej dokumentacji zlecone zostało bez stosowania przepisów o zamówieniach publicznych.

Ustalono, że Burmistrz Chodcza, wypełniając obowiązki Inwestora zlecił na podstawie odrębnej umowy wykonanie czynności nadzoru inwestorskiego, czyli funkcji inspektora nadzoru osobiście fizycznej. Wykonywanie tych czynności powierzył Panu posiadającemu uprawnienia nr UA-V-7342-5/14/92 Wk, za wynagrodzeniem w wysokości 19.945,68 zł brutto (umowa nr 341/01/2010 z dnia 25 maja 2010 r.). Inspektor nadzoru, zgodnie z postanowieniami umowy zobowiązany był m.in.: do obecności na budowie, co najmniej raz w tygodniu we wcześniej ustalonych ze zleceniodawcą terminach

lub częściej w razie konieczności oraz do informowania zamawiającego o wszystkich istotnych sprawach a zwłaszcza o dostrzeżonych uchybieniach w realizacji robót budowlanych. W przypadku nadzoru inwestorskiego pełnionego nad inwestycją pn.: „*Montaż przepompowni w istniejących przydomowych oczyszczalniach ścieków sztuk 13*” wyżej wymieniony pełnił tę funkcję nieodpłatnie, zgodnie z wyjaśnieniami w ramach umowy nr 341/01/2010 z dnia 25 maja 2010 r.

Rolę i obowiązki inspektora nadzoru inwestorskiego określają przepisy art. 17 pkt 2 wyżej powołanej ustawy Prawo budowlane, zgodnie, z którymi do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru należy:

- 1) reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej,
- 2) sprawdzanie jakości wykonywanych robót i wbudowanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów budowlanych wadliwych i niedopuszczonych do stosowania w budownictwie,
- 3) sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania;
- 4) potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także, na żądanie inwestora, kontrolowanie rozliczeń budowy.

Na podstawie przedstawionej kontrolującym dokumentacji, w szczególności protokołów odbioru końcowego robót, to jest:

- protokołu z dnia 30 września 2010 r. odbioru zadania pn. „*Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Chodecz*”;
- protokołu z dnia 4 lipca 2012 r. odbioru zadania pn. „*Montaż przepompowni w istniejących przydomowych oczyszczalniach ścieków sztuk 13*”;

ustalono, że inspektor nadzoru inwestorskiego w obu przypadkach stwierdzał prawidłową realizację robót nie wnosząc żadnych uwag do ich jakości. Również w trakcie realizacji ww. zadań inspektor nie zgłaszał nieprawidłowości w przebiegu procesu budowlanego. Na podstawie protokołu odbioru końcowego zadania pn. „*Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości 118 sztuk w gminie Chodecz*” ustalono również, że komisja powołana przez Burmistrza spośród pracowników Urzędu Miejskiego (zarządzenie nr 29/2010 z dnia 23.09.2010 r.) podpisała protokół odbioru, nie wnosząc żadnych zastrzeżeń, co do wykonania zadania (akta kontroli nr 2/14/III-2.2.4/46).

Ustalenia dotyczące sposobu realizacji zadania polegającego na budowie 118 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Chodecz oraz zadania związanego z montażem przepompowni w 13 szt. już wybudowanych oczyszczalni, wskazują, że przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości był wadliwie funkcjonujący system kontroli całego procesu inwestycyjnego, nienależyta realizacja obowiązków wynikających ze sprawowania kontroli zarządczej, także nie dochowanie należytej staranności w zarządzaniu mieniem wymaganej przepisami art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 z późn.zm.). Kontrola wykazała, że w jednostce nie zostały określone żadne procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z okoliczności przystąpienia do realizacji tak dużej inwestycji, które umożliwiłyby osiągnięcie zamierzonego celu. Biorąc pod uwagę fakt, iż zadanie współfinansowane było przy udziale środków zewnętrznych, tym bardziej winno to zobligować do należytej staranności w podejmowanych działaniach t.j. uruchomienia takich mechanizmów kontroli zarządczej, które zapewniłyby zgodność działania z przepisami prawa (umowami) oraz procedurami wewnętrznymi. Konsekwencją braku tych działań było utrata przyznanego gminie dofinansowania w kwocie

354.728,30 zł oraz konieczność poniesienia dodatkowych kosztów w wysokości 91.000,00 zł na montaż przepompowni w 13 już wybudowanych oczyszczalniach, których prawidłowa eksploatacja była niemożliwa, z uwagi na wysoki poziom wód gruntowych. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków Burmistrza (organu wykonawczego i kierownika Urzędu Miasta), zgodnie z przepisami art. 69 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn.zm.).

Niezależnie od wyżej wymienionych nieprawidłowości stwierdzono także inne, do których należą:

1) w zakresie rachunkowości jednostki i klasyfikacji budżetowej

- zastosowanie nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej tj.:
  - zaklasyfikowanie dochodów uzyskanych w 2012 roku i w III kwartałach 2013 r. ze sprzedaży mieszkań, lokalu użytkowego oraz działek, w łącznej kwocie 142.913,60 zł w § 0870 „Zakup usług pozostałych”, zamiast w § 0770 „Wpływy z odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości” (str. 40 i 42 protokołu kontroli),
  - zaklasyfikowanie dochodów pozyskanych z funduszy pomocowych związanych z realizacją „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013” i przeznaczonych na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich, w kwocie 667.026,21 zł w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona wód”, rozdziale 90001 „Gospodarka ściekowa i ochrona wód”, § 6330 „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”, zamiast w dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo”, rozdziale 01041 „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”, § 629 „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł” z czwartą cyfrą 8 klasyfikacji dochodów (str. 89 i 90 protokołu kontroli),
  - ujęcie dochodów, których źródłem były wpłaty użytkowników przydomowych oczyszczalni ścieków dokonane tytułem partycypacji w kosztach ich budowy (wykonanych na kwotę 217.900,00 zł) w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona wód”, rozdziale 90001 „Gospodarka ściekowa i ochrona wód”, zamiast w dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo”, rozdziale 01010 „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” (str. 92 protokołu kontroli),
  - ujęcie wydatków dotyczących budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich wykonanych na łączną kwotę 1.962.705,53 zł w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona wód”, rozdziale 90001 „Gospodarka ściekowa i ochrona wód”, zamiast w dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo”, rozdziale 01010 „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi” (str. 94 protokołu kontroli),
- ewidencjonowanie w księgach rachunkowych Urzędu zobowiązań wynikających z faktur, w momencie zapłaty (jednym zapisem), z pominięciem konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” (str. 70, 77, 85 protokołu kontroli). Kontrola wykazała, że zobowiązania jednostki w kwocie 113.765,00 zł wynikające z faktur wystawionych w dniu 3.07.2009 r. przez firmę _____ z Kowala, o numerach: 0018/09/FVS na kwotę 63.074,00 zł, 0020/09/FVS na kwotę 50.691,00 zł oraz z faktur wystawionych przez firmę _____ z Chodcza na kwotę 1.753.140,09 zł (faktura nr 11/10/2010 na kwotę 1.662.140,09 zł oraz nr 20/01/2012 na kwotę 91.000,00

zł) zaewidencjonowane zostały w urządzeniach księgowych jednostki w momencie zapłaty, z pominięciem księgowania na koncie 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”,

- dokonanie kompensaty dochodów z tytułu kapitalizacji odsetek na rachunku bankowym jednostki z wydatkami dotyczącymi zapłaty prowizji za prowadzenie rachunku bankowego, co w konsekwencji spowodowało zaniżenie dochodów i wydatków jednostki w 2011 roku o kwotę 52,49 zł (str. 88 i 89 protokołu kontroli),
- księgowanie dochodów uzyskanych z wpłat użytkowników przydomowych oczyszczalni ścieków z tytułu partycypacji w kosztach ich budowy jedynie na kontach budżetu gminy (organu) po stronie Winien konta 133 – „Rachunek budżetu”, w korespondencji ze stroną Ma konta 901 „Dochody budżetu”, z pominięciem ewidencji rachunkowej Urzędu Miasta, w szczególności konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, co uniemożliwiało ustalenie rzeczywistego stanu należności z tego tytułu. W trakcie kontroli, w księgach rachunkowych Urzędu Miasta zaksięgowano na stronie Wn konta 221, w korespondencji ze stroną Ma konta zespołu 7 kwotę 16.100,00 zł, stanowiącą należność pozostałą do zapłaty przez użytkowników przydomowych oczyszczalni z tytułu ich partycypacji w kosztach budowy tych oczyszczalni (str. 92 i 93 protokołu kontroli),
- zaniżenie w księgach rachunkowych wartości majątku tj. przydomowych oczyszczalni ścieków przyjętych do eksploatacji w 2010 roku, uzyskanych w wyniku zakończonej inwestycji budowy tych oczyszczalni, poprzez nie ujęcie do kosztów tej inwestycji wydatków poniesionych na opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej i pełnienie nadzoru inwestorskiego, w kwocie 189.619,76 zł (str. 94 protokołu kontroli),
- zaewidencjonowanie na koniec grudnia 2010 roku przychodu środków trwałych tj. przydomowych oczyszczalni ścieków 118 sztuk, pochodzących z zakończonej działalności inwestycyjnej, oddanych do użytku 30 września 2010 roku oraz zaewidencjonowanie na koniec roku 2012 zwiększenia wartości z tytułu przystosowania 13 sztuk oczyszczalni z obiegu niewymuszonego na obieg wymuszony, oddanych do użytku 4 lipca 2012 r. Ustalono, że przyczyną powstania tych nieprawidłowości był istniejący w jednostce wadliwy obieg dokumentów księgowych (str. 94 i 95 protokołu kontroli, akta kontroli 2/14/III-2.2.4/74),
- nieopracowanie w formie pisemnej procedur regulujących obieg i kontrolę dokumentów finansowo- księgowych w Urzędzie Miasta i Gminy Chodecz (str. 68 i 69 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 2/14/III-2.2.4/18a),

2) w zakresie wydatków budżetowych

- nieterminowe uregulowanie zobowiązań na łączną kwotę 178.559,20 zł wobec kontrahenta firmy [ ] z siedzibą w Kowalu. Ustalono, że wymieniony Wykonawca w dniu 3 lipca 2009 r. wystawił za opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dotyczącej budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Chodecz trzy faktury: nr 0018/09/FVS na kwotę 63.074,00 zł, nr 0019/09/FVS na kwotę 64.794,20 zł i nr 0020/09/FVS na kwotę 50.691,00 zł, wszystkie z terminem zapłaty wyznaczonym do dnia 17 lipca 2009 r. Zobowiązania wynikające z ww. faktur zostały zapłacone odpowiednio w dniach: 21 lipca 2009 r., 6 sierpnia 2009 r. oraz 29 września 2009 r. Zwłoka w zapłacie wyniosła od 4 do 74 dni. Ustalono, że przyczyną nieterminowego regulowania płatności był stosowany w jednostce wadliwy obieg dokumentów finansowo-księgowych (str. 68 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 2/14/III-2.2.4/18a),
- dokonywanie wydatków z przekroczeniem limitów ustalonych w planie finansowym Urzędu Miasta i Gminy Chodecz:

- na dzień 6 sierpnia 2009 r. w dziale 900, rozdziale 90001, § 4300 przekroczone plan (obowiązujący od dnia 17 lutego 2009 r. do dnia 22 września 2009 r.) o kwotę 49.089,10 zł (str. 69 i 70 protokołu kontroli). Przekroczenie wynikało z przekazania środków na rzecz firmy [redacted] z siedzibą w Kowalu na łączną kwotę 88.074,00 zł (z tego w dniu 21 lipca 2009 r. przekazano 63.074,00 zł oraz w dniu 6 sierpnia 2009 r. 25.000,00 zł) za wykonaną dokumentację projektowo – kosztorysową i z przekazania w dniu 8 lipca 2009 r. środków w wysokości 11.015,10 zł na rzecz Starostwa Powiatowego we Włocławku za wydanie map sytuacyjno-wysokościowych. Obowiązujący plan finansowy w wyżej wymienionej podziale klasyfikacji budżetowej wynosił 50.000,00 zł.
- na dzień 9 października 2012 r. przekroczone plan obowiązujący od dnia 28 września 2012 r. do dnia 25 października 2012 r. o kwotę ogółem 1.665,28 zł (str. 44 i 45 protokołu kontroli). Na ww. kwotę przekroczenia znaczący wpływ miało przekroczenie odnotowane w dziale 926 „Kultura fizyczna”, rozdziale 92695 „Pozostała działalność”, § 4260 „Zakup energii” na kwotę 1.129,35 zł, które wynikało z zapłaty w dniu 2 października 2012 r. faktury nr TE118000732480 z dnia 14 września 2012 r. za energię elektryczną,
- wadliwe zawarcie w dniu 1 czerwca 2009 r. trzech umów z firmą [redacted] z Kowala na wykonanie projektu budowlanego oczyszczalni przydomowych wraz z kosztorysami (umowy nr 23/2009, nr 24/2009 i nr 25/2009 na łączną kwotę 178.559,20 zł) poprzez brak kontrasygnaty tych umów przez Skarbnika Gminy, która wymagana jest przepisami art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (str. 66-71 protokołu kontroli),
- przekazanie z dwudniowym opóźnieniem zaliczki do urzędu skarbowego na podatek dochodowy od osób fizycznych w kwocie 2.872,00 zł od wypłaconego inspektorowi nadzoru inwestorskiego w dniu 10 listopada 2010 r. wynagrodzenia, w wysokości 17.073,68 zł (str. 77 i 78 protokołu kontroli),
- nie przestrzeganie postanowień uchwał Rady Miejskiej w Chodczu: nr XXXVI/180/10 z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie zasad budowy i finansowania przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Chodecz oraz nr XXXVI/181/10 Rady Miejskiej z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie partycypacji przyszłych użytkowników w kosztach budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w roku 2010 – 2013. Zgodnie z postanowieniami tych uchwał:
  - każdy mieszkaniec zainteresowany budową przydomowej oczyszczalni ścieków na swej posesji zobowiązany został do złożenia imiennego wniosku wg wzoru stanowiącego załącznik do uchwały,
  - warunkiem wybudowania przydomowych oczyszczalni ścieków było m.in. zawarcie przez zainteresowanego umowy z Gminą Chodecz, mocą której nieodpłatnie przekaże on do używania Gminie grunt niezbędny dla lokalizacji przydomowej oczyszczalni na czas niezbędny do realizacji oraz amortyzacji przydomowej oczyszczalni ścieków oraz zobowiąże się do wniesienia, przed rozpoczęciem budowy oczyszczalni, kwoty współfinansowania obowiązującej w danym roku, której wysokość określi uchwała Rady Miejskiej.

Ustalono, że postanowienia tych uchwał nie były respektowane, bowiem żadna z zainteresowanych osób fizycznych nie złożyła wniosku na wymaganym wzorze, oraz z żadną z tych osób nie została zawarta umowa, w przedmiocie przekazania gminie gruntu na czas niezbędny do realizacji zadania i amortyzacji oczyszczalni, a także zobowiązania do współfinansowania tego przedsięwzięcia. Ustalono, że przyczyną niewykonania przez organ wykonawczy postanowień tych uchwał był między innymi fakt, iż uchwały te zostały podjęte i weszły w życie miesiąc po zawarciu przez organ

wykonawczy umowy z wykonawcą tego zadania, wyłonionym w przetargu nieograniczonym (umowa Nr 34/01/10 o roboty budowlane z dnia 25.05.2010 r. – akta kontroli 2/14/III-2.4.4/25). Zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza, po zrealizowaniu inwestycji wszystkim użytkownikom wysłano pisma informujące o konieczności wpłaty ustalonych uchwałą kwot. Zdaniem Burmistrza, wcześniejsze zastosowanie określonych uchwałą zasad partycypacji przyszłych użytkowników było niemożliwe, z uwagi na termin podjęcia przedmiotowych uchwał - akta kontroli Nr 2/14/III-2.2.4/69-70. Kontrola wykazała, że każdy przyszły użytkownik przydomowej oczyszczalni, na nieruchomości, którego przewidywano wybudowanie oczyszczalni ścieków, złożył w dniu 1 lipca 2009 roku oświadczenie o udostępnieniu nieruchomości na potrzeby budowy oczyszczalni (str. 91-92 protokołu kontroli).

3) w zakresie zamówień publicznych

- nie przekazanie do Urzędu Zamówień Publicznych sprawozdania o udzielonych w 2012 roku zamówieniach publicznych (str. 21 i 22 protokołu kontroli),
- niedopełnienie obowiązku zwrotu wadium niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie zadania pn. „*Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości 118 sztuk na terenie Gminy Chodecz*”. Kontrola wykazała, że w przedmiotowym postępowaniu zwrotu wadium wniesionego w pieniądzu w kwocie 20.000,00 zł w na rzecz firmy „Hawex”, Spółka z o.o w dokonano w dniu 8 czerwca 2010 r., to jest 27 dni po wyborze najkorzystniejszej oferty, które miało miejsce w dniu 12 maja 2010 r. Zwrotu wadium dokonano bez naliczenia odsetek wynikających z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane i bez pomniejszenia o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy (str. 74 protokołu kontroli),
- nieprzestrzeganie postanowień umowy Nr 341/01/10 zawartej w dniu 25.05.2010 r. z wykonawcą zadania inwestycyjnego pn. „*Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chodecz w ilości 118 sztuk*”, dotyczących zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Ustalono, że wykonawca tego zadania firma „Molewski” Spółka z o.o. z Chodcza wniosła wymagane przez zamawiającego zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowych. W § 10 ust. 2 ww. umowy postanowiono, że 30% wysokości zabezpieczenia (w kwocie 14.959,26 zł) zwrócone zostanie wykonawcy zadania w ciągu 15 dni od upływu okresu rękojmi za wady lub gwarancji jakości (projekt umowy stanowił załącznik nr 5 do SIWZ). Termin gwarancji określony w § 13 ust. 2 umowy ustalony został na 5 lat licząc od daty odbioru końcowego przedmiotu umowy i przekazania do eksploatacji. Kontrola wykazała, iż okres zabezpieczenia wynikający z gwarancji ubezpieczeniowej wniesionej przez wykonawcę tego zadania był krótszy od wymaganego umową i SIWZ (60 miesięcy) i wynosił od dnia 31 października 2010 r. do dnia 13 listopada 2013 r., zamiast do dnia 30 września 2015 r. Zgodnie z wyjaśnieniami Inspektora ds. inwestycji i gospodarki gruntami Urzędu Miejskiego, przyczyną powyższej nieprawidłowości było niedopatrzenie zamawiającego, który sprawdzając gwarancję nie zauważył, że okres obowiązywania zabezpieczenia jest niezgodny z postanowieniami umowy i w związku z tym, nie żądano od wykonawcy zmiany okresu zabezpieczenia (str. 74 i 75 protokołu kontroli). Dodać w tym miejscu należy, że zamawiający w postanowieniach SIWZ zawartych w rozdziale XVI dotyczących szczegółowych warunków wniesienia, przechowywania i zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy odwołał się do uchylonego aktu prawnego tj. rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, które utraciło moc

z dniem 8 sierpnia 2002 roku. Akt ten wydany został na podstawie art. 75 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych, uchylonej z dniem 2 marca 2004 r. W okresie od 8 sierpnia 2002 r. do 2 marca 2004 r. obowiązywało rozporządzenie MSWiA z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówieniach publicznych.

- nierzetelne sporządzenie protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie zadania inwestycyjnego pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chodecz w ilości 118 sztuk”, realizowanego w 2010 roku. Kontrola wykazała, że wskazane w protokole informacje dotyczące wartości zamówienia oraz osoby ustalającej tę wartość były niezgodne ze stanem faktycznym (str. 72 protokołu kontroli),
- w postępowaniu o udzielenie zamówienia w trybie wolnej ręki na wykonanie zadania p.n. „Montaż przepompowni w istniejących przydomowych oczyszczalniach ścieków sztuk 13” nie zachowanie formy pisemnej dokumentującej przeprowadzone negocjacje w sprawie ustalenia wartości ceny jednostkowej montażu przepompowni w przydomowej oczyszczalni ścieków (str. 79, 80 protokołu kontroli).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, które nie zostały usunięte w trakcie wykonywania czynności kontrolnych, proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań, które wyeliminują wszystkie nieprawidłowości z prac podległych służb, usprawnią ich działalność oraz zapobiegą ich powstawaniu w przyszłości.

Wobec powyższego proszę o:

1. Przestrzeganie obowiązku udzielania zamówień publicznych wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, zgodnie z art. 7 ust. 3 tej ustawy (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.) oraz zgodnie z zasadami gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych, określonymi w art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn.zm.).
2. Ustalanie wartości zamówienia publicznego z należytą starannością, w szczególności nie dokonywania dzielenia zamówienia na części w celu uniknięcia stosowania ustawy o zamówieniach publicznych, zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.).
3. Udzielanie zamówień publicznych w trybie z wolnej ręki, wyłącznie w przypadku zaistnienia okoliczności wymienionych w przepisie art. 67 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.
4. Przestrzeganie obowiązku odrzucenia oferty, w przypadku, gdy jej treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.).
5. Zapewnienie skutecznych mechanizmów kontrolnych w procesach udzielania zamówień publicznych i procesach inwestycyjnych, poprzez ustalenie takich procedur kontrolnych w tym zakresie, które w przyszłości zapewnią realizację celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, tj. zgodnie z art. 68 ust. 2 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).
6. Klasyfikowanie dochodów i wydatków zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 z późn.zm.).

7. Zaprzestanie stosowania uproszczeń przy ewidencjonowaniu w księgach rachunkowych Urzędu zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług (faktur) i ewidencjonowanie tych zobowiązań bez względu na termin zapłaty za pośrednictwem konta 201 „*Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 289). Zgodnie także z zasadą, wyrażoną w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 330 z późn.zm.) stanowiącą, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, oraz przepisami art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn.zm.), zgodnie z treścią których plany kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) powinny uwzględniać wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków.
8. Zaprzestanie dokonywania kompensaty dochodów i wydatków budżetowych, zgodnie z przepisami art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 330 z późn.zm.), w związku z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn.zm.). Naliczone odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym wykazywać jako dochód budżetowy, zaś środki pobrane przez bank na prowizje przedstawiać jako wydatek budżetowy, stosownie do art. 5 ust. 2 pkt 4 lit. b oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i art. 4 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostki samorządu terytorialnego (j.t. Dz.U. z 2010 r. Nr 80 poz. 526 z późn.zm.).
9. Rzetelne ewidencjonowanie w księgach rachunkowych jednostki należności t.j. w sposób odzwierciedlający ich stan rzeczywisty, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2013, poz. 330 ze zm.) stanowiącą, że księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.
10. Zwiększenie wartości oddanych do eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków, uzyskanych w wyniku zakończonej w 2010 roku działalności inwestycyjnej, o kwotę 189.619,76 zł, stanowiącą koszty poniesione na opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej budowy tych oczyszczalni i pełnienie nadzoru inwestorskiego, stosownie do przepisu art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz zgodnie z zasadami funkcjonowania kont: 011 „*Środki trwałe*” i 080 „*Środki trwałe w budowie (inwestycje)*”, określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 289).
11. Przestrzeganie obowiązku ewidencjonowania przychodu środków trwałych powstałych w wyniku zakończonej działalności inwestycyjnej i oddanych do użytku w okresie sprawozdawczym, w którym zdarzenie to miało miejsce, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2013, poz. 330 ze zm.), w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...), (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 289).

12. Opracowanie i wdrożenie w jednostce procedur w zakresie obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych, stosowanie do art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).
13. Przestrzeganie obowiązku terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań pieniężnych z tytułu wykonanych robót, dostaw i usług, w terminach wynikających z zawartych umów, wystawianych faktur bądź z przepisów prawa, stosownie do przepisu art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) - uprzednio art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.
14. Dokonywanie wydatków budżetowych w granicach kwot określonych w planie finansowym, zgodnie z zasadami gospodarki finansowej określonymi, w art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).
15. Przestrzeganie przy zawieraniu umów skutkujących powstaniem zobowiązań pieniężnych obowiązku kontrasygnowania tych umów przez Skarbnika Gminy lub osobę przez niego upoważnioną, zgodnie z przepisem art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.).
16. Przestrzeganie obowiązku terminowego dokonywania płatności zaliczek na podatek dochodowy od wynagrodzeń, zgodnie z dyspozycją art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz. U. z 2012 r., poz. 361 z późn. zm.), tj. przekazywanie kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki na rachunek urzędu skarbowego.
17. Przygotowywanie i przedkładanie Radzie Miejskiej projektów uchwał w terminach umożliwiającym prawidłową ich realizację oraz wykonywanie uchwał Rady Miejskiej, zgodnie z art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.).
18. Przestrzeganie obowiązku przekazywania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych, zgodnie z art. 98 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.), w sposób określony w § 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz.U. z 2013 r. poz. 1530). Ustalenie takich procedur kontroli w tym zakresie, które zapewnią przestrzeganie ustawowego obowiązku przekazywania Prezesowi UZP drogą elektroniczną przedmiotowych sprawozdań.
19. Dokonywanie zwrotu wadium wykonawcom, biorącym udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.), z uwzględnieniem ust. 4 tego przepisu, który stanowi, że w przypadku wadium wniesionego w pieniądzu zwrotu tego wadium należy dokonać wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę.

20. Prawidłowe zabezpieczanie interesu gminy w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych, poprzez przestrzeganie własnych postanowień umownych, dotyczących zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Uruchomienie takich mechanizmów kontroli zarządczej, które na przyszłość uniemożliwią powstanie sytuacji przyjęcia przez zamawiającego (gminę) zabezpieczenia należytego wykonania umowy, które nie spełnia wymagań zamawiającego, określonych w SIWZ oraz w zawartej z wykonawcą umowie, stosownie do przepisu art. 68 ust. 1, ust. 2 pkt 1, w związku z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz art. 18 ust. 1 i art. 147 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn.zm.).
21. Rzetelne sporządzanie protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych, w sposób określony przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. Nr 223, poz. 1458).
22. Przestrzeganie obowiązku prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z zachowaniem formy pisemnej, w tym dokumentowanie przeprowadzanych z wykonawcą w trybie z wolnej ręki negocjacji, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn.zm.).

Zgodnie z art. 9 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy, uprzejmie proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia.

Przekazanie informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych niezgodnych z prawdą podlega karze określonej w art. 27 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Stosownie do art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Zastrzeżenia wnosi się za pośrednictwem Prezesa Izby na warunkach określonych w art. 9 ust. 4 i 5 ustawy.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy
[Podpis]
mgr Włodzimierz Bartkowiak

Do wiadomości:

1. Przewodnicząca Rady Miejskiej w Chodczu,
2. Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, Zespół we Włocławku.